

DAVACI : Süha USLU
VEK L : Av. Emre Burak ONAT
UETS adresi vardır.

DAVALILAR : 1- Adalet Bakanlı ı
VEK L : Av. Ömer ÖRGEN
UETS adresi vardır.

2- Türkiye Barolar Birli i Ba kanlı ı
VEK L : Av. Seray ENFER
UETS adresi vardır.

DAVANIN KONUSU :

24/11/2020 gün ve 31314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2021 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "Seri davalarda ücret" ba lıklı 22. maddesinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

DAVACININ DD ALARI :

Kar ı taraf vekalet ücreti, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 323. maddesinde yargılama giderleri arasında sayılmakta olup usul hukuku kuralları gere i davanın tarafı lehine hükmedildi i, ancak avukat-müvekkil arasında yapılacak ücret sözleşmesinde bu ücretin tarafa ait olaca ı hususunun her zaman kararla tırılabilme i, böyle bir durumda hükmedilecek miktarın avukatın eme ine ba lanarak davanın tarafı nezdinde hukuki sonuçlar do urmasının hukuka ve hakkaniyete aykırı oldu u, uygulamada davacısı farklı olan ve fakat davalısı aynı olan ve aynı hukuki sebepten kaynaklanan davaların seri dava olarak görüldü ü, dolayısıyla tek bir dava açımı bulunan ve kendisi açısından seri dava olmadı ı açık olan asıl davacı lehine veya aleyhine dava konusu Tarife hükümleri uygulanarak daha az yargılama giderine (kar ı taraf vekalet ücretine) hükmedilmesinin hakkaniyetli olmadı ı iddia edilmektedir.

Hukukumuzda "seri dava" adlı bir dava çe idinin bulunmadı ı, hal böyle iken dava konusu Tarife maddesi ile seri davalarda ücret hususunun belirlenebilmesi için öncelikle "seri dava" tanımının yapılması, uygulamada ortaya çıkan belirsizliklerin giderilmesi, böylelikle yargı yoluna ba vurmak isteyen kimselerin lehine veya aleyhine hükmedilebilecek yargılama giderlerini dava açmadan önce bilebilmesi gerekti i ifade edilmektedir.

Dava konusu Tarife maddesinde, seri davaların ihtiyari dava arkada lı ının bir türü oldu u kabul edilmekte ise de her iki kavramın uygulamada görünümünün oldukça farklı oldu u, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 01/03/2017 tarih ve E:2015/3380 K:2017/378 sayılı kararında, i sözleşmenin ancak taraflar açısından ba layıcı olaca ı, her i çinin çalı ma ekli ve esaslarının farklı oldu u, i çiler arasında maddi veya ekli anlamda zorunlu dava arkada lı ının varlı ından söz edilemeyece i belirtilerek i çilik alacaklarının tahsili istemine yönelik davada, birden fazla i çinin birlikte tek dilekçe ile dava açmalarını olanaklı kılan yasal düzenlemenin bulunmadı ını

belirterek aynı i veren aleyhine benzer taleplerle açılan davaların ayrılmasının uygun olca ına karar verildi i; yine Yargıtay 10 Hukuk Dairesi'nin 07/06/2012 tarih ve E:2012/1795 K:2012/10684 sayılı kararında, davalı i verene ait i yerinde çalı an toplam 163 sigortalı yönünden aynı avukat tarafından açılan davalarda her bir dava için ayrı vekalet ücretine hükmedilmesini hukuka aykırı bularak her bir davacı yönünden "dilekçe yazım ücreti"ne hükmedildi i, bu durumun uygulamadaki belirsizlik sebebiyle adil yargılanma hakkının ihlaline sebebiyet verdi i, öte yandan, iptali istenen Tarife maddesinde ücret kademelendirmesi yapılırken hata yapıldı ı, düzenleme gere i, 11 dava açan bir ki inin lehine hükmedilecek vekalet ücreti daha az iken 10 dava açan bir ki inin lehine hükmedilecek vekalet ücretinin daha yüksek oldu u, seri dava açıldı ı varsayılsa bile daha fazla dava açan ki inin kademelendirme sebebiyle daha az vekalet ücretine hak kazanmasının hukuka uygun olmadığı ileri sürülmektedir.

DAVALI DARELER N SAVUNMALARI :

ADALET BAKANLI ININ SAVUNMASI: Usule ili kin olarak, bakılan davada derdestlik, kesin hüküm ve davanın süresinde açılıp açılmadı ı hususlarının ara tırılması gerekti i; esasa ili kin olarak, seri davalarda kar ı taraf vekalet ücretinin kademeli ekilde belirlenmesinin usul ve yasaya uygun oldu una ili kin Danı tay Sekizinci Dairesi'nin bir çok kararının bulundu u, söz konusu kararlarda seri davalarda harcanan emek ve çabanın oldukça üstünde avukatlık ücretine hükmedilerek taraflara ölçüsüz yükümlülük getirilmemesi amacıyla kademelendirme yapılması gerekti ine hükmedildi i, dava konusu Tarifinin "davaların en az masrafla çözümlenmesi" ilkesi gere i hazırlandı ı, yine Tarifinin 3. maddesi gere i avukatlık ücretinin belirlenmesinde avukatın eme i, çabası, i in önemi ve niteli i ile dava süresinin göz önünde bulundurulması gerekti i yönünde kurala yer verildi i, dolayısıyla seri davalarda kademeli ücret belirlenmesinin yasal ilkelere ve hakkaniyete uygun oldu u savunulmu tur.

TÜRK YE BAROLAR B RL N N SAVUNMASI: Uygulamada seri dava olarak isimlendirilen davaların, hukuk tekni i açısından ihtiyari dava arkada lı ı kapsamında kaldı ı, yargılama giderleri açısından bu davaların her birini ayrı dava olarak kabul edip harç, bilirki i ücreti vb. giderleri her bir dava için ayrı ayrı hükme ba lanırken yargılama giderleri kapsamında kalan kar ı taraf vekalet ücreti yönünden ayrı bir kural uygulanarak avukatın eme inin azımsanmasının do ru bir yakla ım olmadı ı, seri dava da olsa avukatın her bir dava için ayrı çalı ma yaparak ve her dosya için ayrı emek sarf ederek dosyaların olu umuna katkı sa ladı ı, dosya sayısının çoklu unun avukatın eme inin kar ılı ı olan ücretin sınırlandırılması için haklı sebep olu turmayaca ı, Tarife maddesi hazırlanırken takdir hakkının kullanımında ilgili yargı kararları ile kamu yararının gözetildi i savunulmu tur.

DANI TAY TETK K HÂK M : Mustafa ÇAY

DÜ ÜNCES : Dava konusu düzenlemede yer alan kademelendirmenin, Dairemizin kararları gözönüne alınmak suretiyle gerek dosya sayısı açısından, gerekse hükmedilecek ücretin oranı açısından makul bir ekilde yapıldı ı anla ılmakta birlikte, kademelendirme yapılırken baz alınan dosya sayısına ili kin ödenecek vekalet ücretinin, avukatın hukuki yardımı ve harcadı ı emek ve

mesaisi dikkate alınarak sabit kalması gerekirken, yani "toplamda elli dosyaya kadar açılan seri davalarda" ifadesinden sonra gelmek üzerine, "ilk on dosyadan sonra gelen" ifadesine, "toplamda yüz dosyaya kadar açılan seri davalarda" ifadesinden sonra gelmek üzerine, "ilk elli dosyadan sonra gelen" ifadesine, "toplamda yüzden fazla açılan seri davalarda" ifadesinden sonra gelmek üzerine, "ilk yüz dosyadan sonra gelen" ifadesine yer verilmesi gerekirken, bu husus gözardı edilerek yapılan düzenlemenin bu kısımlarının eksik düzenleme sebebiyle iptaline, diğer kısımları yönünden davanın reddine karar verilmesi gerektiği dü ünülmektedir.

DANI TAY SAVCISI : Özlem ULA

DÜ ÜNCES : Dava ; 24/11/2020 gün ve 31314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin "Seri davalarda ücret" ba lıklı 22. maddesinin iptali istemiyle açılmış tır.

Tarafların usule ili kin *iddiaları* yerinde görülmemi tir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Avukatlık ücret tarifesinin hazırlanması" ba lıklı 168. maddesinin 1. fıkrasında, "Baronun yönetim kurulları, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki i lemler ile di er i lemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgari hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birli ine gönderirler.;" 2. fıkrasında, "Türkiye Barolar Birli i Yönetim Kurulunca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarife o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığı na gönderilir. u kadar ki hazırlanan tarifede; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalar ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasından do an her türlü davalar için avukatlık ücreti tutarı maktu olarak belirlenir. Bu tarife Adalet Bakanlığı na ula tı ı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmedi i veya tarife onaylandı ı takdirde kesinle ir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadı ı tarifeyi bir daha görü lmek üzere, gösterdi i gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birli ine geri gönderir. Geri gönderilen bu tarife, Türkiye Barolar Birli i Yönetim Kurulunca üçte iki ço unlukla aynen kabul edildi i takdirde onaylanmı , aksi halde onaylanmamı sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birli i tarafından Adalet Bakanlığı na bildirilir. (...)" hükmüne yer verilmi tir.

Dava konusu Tarifenin "Seri davalarda ücret" ba lıklı 22. maddesinde; "htiyari dava arkada lı ının bir türü olan seri davalar ister ayrı dava konusu yapılsın ister bir davada birle tirilsin toplamda on dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam avukatlık ücretine, toplamda elli dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %50'si oranında avukatlık ücretine, toplamda yüz dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %40'ı oranında avukatlık ücretine, toplamda yüzden fazla açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %25'i oranında avukatlık ücretine hükmedilir. Duru malı i lerde bu ekilde avukatlık ücretine hükmedilmesi için dosyaya ili kin tüm duru maların aynı gün aynı mahkemede yapılması gerekir." kuralı getirilmi tir.

Anayasa'nın 141. maddesinin son fıkrasında, davaların en az giderle ve olanaklı olan çabuklukla sonuçlandırılmasının, yargının görevi oldu u belirtilmi ; 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Avukatlı ın Amacı" ba lı ını ta ıyan 2. maddesinde, avukatlı ın amacının; hukuki ili kilerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anla mazlıkların adalet ve hakkaniyete

uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmi ve özel ki i, kurul ve kurumlar nezdinde sa lamak oldu u; “Avukatlık Ücreti” ba lıklı 164. maddesinde, avukatlık ücretinin, avukatın hukuki yardımının kar ılı ı olan tutarı veya de eri ifade etti i bildirilmi ; Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi’nin 3’üncü maddesinin birinci fıkrasında da, yargı yerlerince avukata ait olmak üzere kar ı tarafa yükletilecek avukatlık ücretinin belirlenmesinde, avukatın eme i ve çabasının, i in önemi ve niteli inin ve davanın süresinin göz önünde tutulaca ı belirtilmi tir.

Di er taraftan; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun “Dürüst davranma ve do ruyu söyleme yükümlülü ü” ba lı ını ta ıyan 29. maddesinin birinci fıkrasında, tarafların, dürüstlük kuralına uygun davranmak zorunda oldukları; “Usul ekonomisi ilkesi” ba lıklı 30. maddesinde, hâkimin, yargılamanın kabul edilebilir süre içinde ve düzenli bir biçimde yürütülmesini ve gereksiz gider yapılmamasını sa lamakla yükümlü oldu u; 323. maddesinde, vekille takip edilen davalarda kanun gere ince takdir olunacak vekâlet ücretinin yargılama giderlerinden oldu u; 332. maddesinde, yargılama giderlerine, mahkemece kendili inden hükmedilece i yönünde düzenleme yapılmı tır.

Avukatlık Kanununun 164. maddesinin son fıkrasında ayrıca “Dava sonunda, kararla tarifeye dayanılarak kar ı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret, i sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, hacedilemez.” hükümleri yer almaktadır.

Anılan düzenlemeler kar ısında Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gere ince hükmedilen kar ı taraf vekalet ücretinin, yargılama giderleri arasında oldu u, belirtilen ücretin taraf lehine hükmedildi i ancak avukata ait oldu u açık olup , seri davalarda kar ı taraf vekalet ücretinin kademeli olarak belirlenmesinde herhangi bir hukuka aykırılık bulunmadı ı sonucuna varılmaktadır.

24.11.2020 tarih ve 31314 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin “Avukatlık ücretinin aidiyeti, sınırları ve ortak veya de i ik sebeple davanın reddinde davalıların avukatlık ücreti” ba lıklı 3. maddesinin 1.fıkrasında “Yargı yerlerince avukata ait olmak üzere kar ı tarafa yükletilecek avukatlık ücreti, bu Tarifede yazılı miktardan az ve üç katından çok olamaz. Bu ücretin belirlenmesinde, avukatın eme i, çabası, i in önemi, niteli i ve davanın süresi göz önünde tutulur.” esasları belirlenmi olup ; belirtilen hükümler kar ısında, yargılama gideri olan kar ı taraf vekalet ücretinin Anayasada yer alan davaların en az giderle çözümlenmesi ilkesi ve avukatın eme i, çabası, i in önemi, niteli i ve davanın süresi göz önünde bulundurularak belirlenmesi esas ı çerçevesinde seri davalarda kar ı taraf vekalet ücretinin kademeli olarak belirlenmesinin yasal ilkelere ve hakkaniyete aykırı olmadı ı görülmektedir.

6100 sayılı Kanununun 57.maddesinde ihtiyari dava arkada lı ına ili kin düzenlemelere yer verilmi ; Kanunda, davacılar ile davalılar arasında dava konusu olan hak veya borcun elbirli i mülkiyeti dı ındaki bir sebeple ortak olması, ortak bir i lemle herkes hakkında hak do mu ve yükümlülük altına girilmi olması ve davaların temelini olu turan olay ve hukuki sebeplerin aynı veya birbirine benzer olması durumlarında ihtiyari dava arkada lı ı durumunun gerçekleşebilece i belirtilmi tir. İlgili madde gere ince ihtiyari dava arkada lı ı durumunda, ilgili ki iler birlikte dava açabilecekleri gibi, bu ki ilere kar ı da birlikte dava açılabilir.

Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin "Seri davalarda ücret" kenar ba lıklı 22. maddesinde ise, seri dava ihtiyari dava arkada lı ının bir türü olarak tanımlamı tır.

Anılan mevzuat hükümlerinin de erlendirilmesinden, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde seri davalarda kar ı taraf vekalet ücreti, Avukatlık Kanunun verdi i yetkiye istinaden ve Hukuk Muhakemeleri Kanununun 57. maddesinde düzenlenen "ihtiyari dava arkada lı ı" kapsamında düzenlenmi oldu u ve hukuka aykırılık içermedi i görülmektedir .

Di er yandan , kademeli ücret uygulaması yönünden "kademelendirmenin gerek dosya sayısı açısından gerekse hükmedilecek ücretin oranı açısından ba ta usul ekonomisi olmak üzere, pratikteki uygulamalara ili kin istatistiksel verilerin de hesaba katılmasıyla, belirtilen ilkeler ve gerçekte avukatın hukuki yardımının kar ılı ı oranı göz önüne alınarak makul bir ekilde yapılması gerekti i yönündeki yargı kararları da dikkate alınarak , seri davalarda kar ı taraf vekalet ücretinin, avukatın hukuki yardımı ve harcadı ı emek ve mesaisi uyarınca kademeli olarak belirlendi i de dikkate alındı ında iptal istemine konu edilen düzenlemede hukuka aykırılık bulunmadı ı sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle , davanın reddi gerekti i dü ünülmü tür.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gere i görü üldü:

HUKUK SÜREÇ :

02/01/2019 tarih ve 30643 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 2019 Yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "Seri davalarda ücret" ba lıklı 22. maddesinde; " htiyari dava arkada lı ının bir türü olan seri davalar ister ayrı dava konusu yapılsın ister bir davada birle tirilsin toplamda **onbe** dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam avukatlık ücretine, toplamda **altmı** dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin **%60**'ı oranında avukatlık ücretine, toplamda **yüzelli** dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin **%50**'si oranında avukatlık ücretine, toplamda **yüzelliden fazla** açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin **%30**'u oranında avukatlık ücretine hükmedilir. Duru malı i lerde bu ekilde avukatlık ücretine hükmedilmesi için dosyaya ili kin tüm duru maların aynı gün aynı mahkemede yapılması gerekir." düzenlemesine yer verilmi olup, bu düzenlemenin iptali istemiyle Dairemizde açılan davada, 30.05.2019 tarih ve E:2019/145 sayılı kararımız ile, "... getirilen düzenleme ile, **onbe** olarak belirlenen ilk kademeye kadar pratikte seri olarak özellikle idari yargıda çok az dava bulundu u göz önüne alındı ında, getirilen bu düzenlemenin esasen uygulanabilirli inin pek az olaca ı, di er taraftan, toplamda **altmı** dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin **%60**'i oranında avukatlık ücretine hükmedilece i yolundaki düzenleme ile seri davalarda harcanan emek ve çabanın oldukça üstünde avukatlık ücretine hükmedilerek taraflara ölçsüz bir yükümlülük getirilmesine yol açılaca ı ku kusuzdur.

Bu nedenle, kademelendirmenin gerek dosya sayısı açısından gerekse hükmedilecek ücretin oranı açısından ba ta usul ekonomisi olmak üzere, pratikteki uygulamalara ili kin istatistiksel verilerin de hesaba katılmasıyla, belirtilen ilkeler ve gerçekte avukatın hukuki yardımının kar ılı ı oranı göz önüne alınarak makul bir ekilde yapılması gerekirken, seri davalarda ilk olarak 15'ten ba lar ekilde ve tam ücretin %60'i oranında avukatlık ücretine hükmedilece i ekindeki düzenleme, hukuka ve hak arama özgürlü üne aykırı oldu undan" yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar verilmi tir. Bu karara kar ı yapılan itiraz ba vurusu ise dari Dava Daireleri Kurulu'nun 18.12.2019 tarih ve YD tiraz No:2019/1037 sayılı karar ile reddedilmi tir.

24/11/2020 tarihli ve 31314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2021 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "Seri davalarda ücret" ba lıklı 22. maddesinde ise, " htiyari dava arkada lı ının bir türü olan seri davalar ister ayrı dava konusu yapılsın ister bir davada birle tirilsin toplamda on dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam avukatlık ücretine, toplamda elli dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %50'si oranında avukatlık ücretine, toplamda yüz dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %40'ı oranında avukatlık ücretine, toplamda yüzden fazla açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %25'i oranında avukatlık ücretine hükmedilir. Duru malı i lerde bu ekilde avukatlık ücretine hükmedilmesi için dosyaya ili kin tüm duru maların aynı gün aynı mahkemede yapılması gerekir." kuralına yer verilmi olup söz konusu Tarife düzenlemesinin iptali istemiyle bakılmakta olan dava açılmı tır.

NCELEME VE GEREKÇE:

USUL YÖNÜNDEN:

Davalı Adalet Bakanlı ının usule ili kin itirazları yerinde görülmeyerek i in esasına geçildi.

ESAS YÖNÜNDEN:

LG L MEVZUAT:

Anayasa'nın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti oldu u vurgulanmı ; 138. maddesinin 4. fıkrasında, "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle de i tiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez."; 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Kararların sonuçları" ba lıklı 28. maddesinin 1. fıkrasında, "Danı tay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ili kin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin i lem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir ekilde kararın idareye tebli inden ba layarak otuz günü geçemez." kurallarına yer verilmi tir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Avukatlık ücreti" ba lıklı 164. maddesinde; "(De i ik: 2/5/2001-4667/77 md.) Avukatlık ücreti, avukatın hukukî yardımının kar ılı ı olan meblâ ı veya de eri ifade eder.

Yüzde yirmibe i a mamak üzere, dava veya hükmolunacak eyin de eri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararla tırılabilir.

İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu paradaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olması hükmünü taşıyamaz.

Avukatlık asgarî ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılmaz. Ücretsiz dava alınması halinde, durum baro yönetim kuruluna bildirilir.(Değişik üçüncü ve dördüncü cümle:13/1/2004-5043/5 md.) Avukatlık ücretinin kararlaştırılmaması olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmaması yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışılması veya ücret sözleşmesinin ücretle ilgili hükmünün geçersiz sayılması hallerinde; devri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emrine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihinin devrinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir. Devri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır.

Dava sonunda, kararlaştırılabilecek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez." hükmü ile 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Avukatlık ücret tarifesinin hazırlanması" başlıklı 168. maddesinin 1. fıkrasında, "Baronun yönetim kurulları, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgari hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliğine gönderirler."; 2. fıkrasında, "Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarife o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilir. Bu kadar ki hazırlanan tarifede; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalar ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun uygulanmasından doğan her türlü davalar için avukatlık ücreti tutarı maktu olarak belirlenir. Bu tarife Adalet Bakanlığına ulaştırıldığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandıktan sonra takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı tarifeyi bir daha görüşmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu tarife, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmaz, aksi halde onaylanmaması sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. (...)" hükmüne yer verilmiştir.

Dava konusu Tarife düzenlemesinin incelenmesi;

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 168. maddesinde, avukatlık asgari ücret tarifesinin Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından tüm baroların teklifleri göz önüne alınarak hazırlanması ve yürürlüğe girmesi amacıyla ilişkin usul hükümleri belirlenmiştir, tarifelerin hazırlanması amacıyla dikkate alınacak esas ve ölçütler konusunda herhangi bir belirleme yapılmamıştır. Bununla birlikte avukatlık asgari ücret tarifesinin hazırlanması konusunda Türkiye Barolar Birliğine tanınan yetkinin kullanımında, yargının kurucu unsurlarından savunmayı temsil eden avukatın, Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinde öngörüldüğü üzere, emek ve mesaisinin dikkate alınmasının yanısıra, kişilerin hak arama özgürlüğünü kısıtlayıcı nitelikte düzenlemelere de yer verilmemesi gerekmektedir.

Davaya konu Tarife maddesi incelendi inde, dosya sayısı ile hükmedilecek vekalet ücretinin oranı bakımından yapılan kademelendirmede, avukatın harcadı ı emek ve mesai ile bireyin hak arama özgürlü ü dengesi açısından herhangi bir orantısızlık görülmemi olup yargı kararlarının uygulanması amacıyla ve kararlarda yer alan gerekçeler do rultusunda tesis edilen dava konusu Tarife maddesinde hukuka aykırılık bulunmadı ı sonucuna varılmı tır.

Davacı tarafından, Tarifenin 22. maddesinde yer alan seri dava kavramının kanunlarda herhangi bir tanımının yapılmadı ı, seri davaların ihtiyari dava arkada lı ının bir türü olarak açıklanmı olmasının hukuki belirlilik ilkesine aykırı oldu u, nitekim ihtiyari dava arkada lı ında tüm davaların birbirinden ba ımsız olarak açıldı ı ve her bir dava yönünden ayrı ayrı yargılama giderlerine hükmedildi i iddia edilmektedir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 57. maddesinde ihtiyari dava arkada lı ına ili kin düzenlemelere yer verilmı ; Kanunda, davacılar ile davalılar arasında dava konusu olan hak veya borcun elbirli i mülkiyeti dı ındaki bir sebeple ortak olması, ortak bir i lemle herkes hakkında hak do mu ve yükümlülük altına girilmı olması ve davaların temelini olu turan olay ve hukuki sebeplerin aynı veya birbirine benzer olması durumlarında ihtiyari dava arkada lı ı durumunun gerçekleşme i belirtilmi tir. İlgili madde gere ince ihtiyari dava arkada lı ı durumunda, ilgili ki iler birlikte dava açabilecekleri gibi, bu ki ilere kar ı da birlikte dava açılabilir.

Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin "Seri davalarda ücret" kenar ba lıklı 22. maddesinde ise, seri dava, ihtiyari dava arkada lı ının bir türü olarak tanımlanı tır.

Avukatlık Asgari Ücret Tarifesindeki seri davalarda kar ı taraf vekalet ücretinin, Avukatlık Kanunu'nun verdi i yetkiye istinaden ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 57. maddesinde düzenlenen "ihtiyari dava arkada lı ı" kapsamında düzenlenmi oldu u ve hukuka uygun oldu u anla ılmaktadır.

Di er yandan, davacı tarafından, dava konusu Tarife maddesinde, avukatlık hizmetinin kar ılı ı olarak 10 dosya için 10 tam vekalet ücreti alınırken; 11. dosyadan itibaren vekalet ücretinin yarı yarıya dü ürülmesinin hukuka ve hakkaniyete aykırı oldu u ileri sürülmü tür.

Dava konusu düzenlemede, seri davalarda kar ı taraf vekalet ücretinin, kademelendirme yapılırken baz alınan dosya sayısına ili kin ödenecek vekalet ücretinin, avukatın hukuki yardımı ve harcadı ı emek ve mesaisi dikkate alınarak sabit kalması gerekirken, yani "*toplamda elli dosyaya kadar açılan seri davalarda*" ifadesinden sonra gelmek üzerine, "*ilk on dosyadan sonra gelen*" ifadesine, "*toplamda yüz dosyaya kadar açılan seri davalarda*" ifadesinden sonra gelmek üzerine, "*ilk elli dosyadan sonra gelen*" ifadesine, "*toplamda yüzden fazla açılan seri davalarda*" ifadesinden sonra gelmek üzerine, "*ilk yüz dosyadan sonra gelen*" ifadesine yer verilmesi gerekirken, bu husus gözardı edilerek yapılan düzenlemenin, eksik düzenleme sebebiyle iptaline karar verilmesi gerekmektedir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. 24/11/2020 gün ve 31314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 2021 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "Seri davalarda ücret" ba lıklı 22. maddesinde, "*toplamda elli dosyaya kadar açılan seri davalarda*" ifadesinden sonra gelmek üzerine, "*ilk on dosyadan*

T.C.
DANI TAY
SEK Z NC DA RE
Esas No : 2021/999
Karar No : 2022/5813

sonra gelen" ifadesine, "toplamda yüz dosyaya kadar açılan seri davalarda" ifadesinden sonra gelmek üzerine, "ilk elli dosyadan sonra gelen" ifadesine, "toplamda yüzden fazla açılan seri davalarda" ifadesinden sonra gelmek üzerine, "ilk yüz dosyadan sonra gelen" ifadesine yer verilmeyerek eksik düzenleme yapılması sebebiyle **PTAL NE,**

2. Düzenlemenin di er kısımları yönünden **DAVANIN REDD NE,**

3. Dava kısmen iptal, kısmen ret ile sonuçlandı ndan ayrıntısı a a ıda gösterilen toplam 590,00 TL yargılama giderinin yarısı olan 295,00 TL tutarın davacı üzerinde bırakılmasına ve karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 9.500,00 TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idarelere verilmesine,

4. Yargılama giderinin yarısı olan 295,00 TL tutar ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 9.500,00 TL vekâlet ücretinin **davalı** idarelerden alınarak davacıya verilmesine,

5. Posta giderleri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine,

6. Bu kararın tebli tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danı tay dari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere,

20/10/2022 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Ba kan
Yüksel
ÖZTÜRK

Üye
Yücel
BULMU

Üye
Tülay
BULGURCU

Üye
Muharrem
ÖZKAYA
(X)

Üye
Mustafa Nafiz
ACAR

YARGILAMA G DERLER :

Ba vuru Harcı : 91,10.-TL
Karar Harcı : 123,60.-TL
YD Harcı : 97,70.-TL
YD tiraz Harcı : 162,10.-TL
Vekâlet Harcı : 8,50.-TL
Posta Gideri : 107,00.-TL
TOPLAM : 590,00.-TL

KAR IOY :

(X)- 24/11/2020 tarihli ve 31314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2021 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "Seri davalarda ücret" ba lıklı 22. maddesinde, " ihtiyari dava arkada lı ının bir türü olan seri davalar ister ayrı dava konusu yapılsın ister bir davada birle tirilsin toplamda on dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam avukatlık ücretine, toplamda elli dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %50'si oranında avukatlık ücretine, toplamda yüz dosyaya kadar açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %40'ı oranında avukatlık ücretine, toplamda yüzden fazla açılan seri davalarda her bir dosya için ayrı ayrı tam ücretin %25'i oranında avukatlık ücretine hükmedilir. Duru malı i lerde bu ekilde avukatlık ücretine hükmedilmesi için dosyaya ili kin tüm duru maların aynı gün aynı mahkemede yapılması gerekir." düzenlemesi yer almaktadır.

Anayasa Mahkemesi kararlarında hukuk devleti, eylem ve i lemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geli tirerek sürdüren, Anayasaya aykırı tutumlardan kaçınan, hukuku devletin bütün organlarına hâkim kılan, Anayasa ve hukuk kuralları ile kendini ba lı sayan devlet olarak tanımlanmaktadır.

Hukuk devletinin temel ilkelerinden biri belirliliktir. Bu ilkeye göre yasal düzenlemelerin hem ki iler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve ku kuya yer vermeyecek ekilde açık, net, anla ılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına kar ı koruyucu önlem içermesi gerekir. Belirlilik ilkesi hukuki güvenlikle ba lantılı olup birey, kanundan belirli bir kesinlik içinde hangi somut eylem ve olguya hangi hukuki yaptırımın veya sonucun ba landı ını bilmelidir. Birey ancak bu durumda kendisine dü en yükümlülükleri öngörebilir ve davranı larını ayarlayabilir. Belirlilik ilkesi, yalnızca yasal belirlili i de il daha geni anlamda hukuki belirlili i de ifade etmektedir. **Yasal düzenlemeye dayanarak eri ilebilir, bilinebilir ve öngörülebilir olma gibi gereklilikleri kar ılaması ko uluyla** mahkeme içtihatları ve yürütmenin düzenleyici i lemleriyle de hukuki belirlilik sa lanabilir. Hukuki belirlilik ilkesinde asıl olan, bir hukuk normunun uygulanmasıyla ortaya çıkacak sonuçların o hukuk düzeninde öngörülebilir olmasıdır.

Dava konusu Tarife maddesinde "seri dava" kavramı, ihtiyari dava arkada lı ının bir türü olarak belirtilmi ve hükmedilecek vekalet ücreti yönünden dosya sayısı itibarıyla belirli oranlarda kademelendirme yapılmı tır.

htiyari dava arkada lı ı, Mülga 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 43. maddesinin (b) bendinin 2 numaralı alt bendinde "*Davanın, her biri hakkında aynı sebepten ne et etmesi*" halinde birden çok kimsenin birlikte dava açabilece i veya aleyhlerine dava açılabilce i ekinde düzenlenmi iken; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 57. maddesinin (c) bendinde, davaların temelini olu turan vakıaların ve hukuki sebeplerin aynı veya birbirine benzer olması durumunda birden çok ki inin birlikte dava açabilece i veya aleyhlerine birlikte dava açılabilce i ekinde belirtilerek kapsamı geni letilmi tir. ihtiyari dava arkada lı ı kurumu, bir taraftan yargılamanın usul ekonomisine uygun ekilde yürütülmesine, di er taraftan da çeli kili kararlar verilmesinin önlenmesine hizmet etmektedir.

Doktrinde, ihtiyari dava arkadaş lı ı kurumundan beklenen faydanın elde edilmesinin esas itibariyle davaların temelini olu turan vakıaların aynı veya benzer olmasına ba lı oldu u, birbirinden tamamen ba ımsız vakıalara dayanan davaların birlikte görülmesinde hiçbir hukuki ve usuli menfaatin bulunmadı ı, buna kar ılıklı, davaların dayandıkları hukuki sebeplerin aynı (veya benzer) olup olmamasının ihtiyari dava arkadaş lı ının mevcudiyeti bakımından tek ba ına belirleyici olamayaca ı, farklı hukuki sebeplere dayansalar da birlikte açılan davaların dayandıkları aynı veya benzer vakıalar arasındaki iribatın mahkemenin tahkikatı mü terek dava malzemesi üzerinden yürütmesini sa lama amacına daha elveri li olaca ı ifade edilmektedir.

Hukumumuzda "seri dava" ekinde herhangi bir dava türü veya tanımı bulunmamakta olup bu kavram uygulamada ortaya çıkmı tır. Yargıtay, seri davalara ili kin birçok kararında bu davalar için "birlikte açılan", "grup halinde açılan", "topluca açılan" veya "toplu ekilde açılan" vb. ifadeler kullanmaktadır. Keza Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 17/05/2012 tarih ve E:2012/9247 K:2012/9006 sayılı kararında, "... aynı i yerinde gerçekte en çalı malar için 38 adet sigortalı yönünden, aynı istemi içeren, aynı davalı i veren ve Kuruma kar ı bir anlamda toplu (seri) dava açılmı olmas..." ekinde nitelendirilmi tir.

Yukarıda yer verilen yasal düzenleme ile Yargıtay kararlarından yola çıkılarak seri davaları farklı hukuki sebeplere dayansalar da aynı veya benzer vakılardan do an aynı davalı ki i ya da ki ilere kar ı açılan davalar olarak tanımlamak mümkündür. Ancak Yargıtayın bazı kararlarında bu tanımlamaya uyan özellikle aynı i yerinde aynı fesih sebebine dolayısıyla aynı maddi vakıaya dayanan davalarda, aksi yönde kararlar verildi i de vakidir.

Örne in Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 01/03/2017 tarih ve E:2015/3380 K:2017/378 sayılı kararında, i sözleşmenin taraflar için ba layıcı oldu u, her bir i ç i yönünden çalı ma ekil ve esasların farklılık arz etti i, bu hali ile i çilerin aynı sebeple i ten çıkarılmalarının davaların aynı hukuki sebebe dayandı ını göstermeyece i, bu nedenle i çiler arasında zorunlu dava arkadaş lı ının bulunmadı ı, ihtiyari dava arkadaş lı ının varlı ı kabul edilse dahi delillerin toplanıp ayrıntılı olarak de erlendirilmesi için davaların ayrılması gerekti i, ayrı ayrı i sözleşmesi ile i görme edimini üstlenen, farklı çalı ma süreleri ve ücret seviyesi ile çalı an i çilerin, feshe ba lı alacaklar ile di er i çilik alacaklarını birlikte dava konusu etmelerini haklı kılacak yasal düzenlemenin ve hukuksal nedenin varlı ından söz edilemeyece i gerekçeleriyle davaların ayrılması gerekti ine hükmedilmi tir.

Anılan Yargıtay kararında, tahkikat a masının ve temyiz incelemesinin kolayla tırılması için davaların ayrı görülmesi gerekti ine hükmedilmi ise de davacı i çiler yönünden ihtiyari dava arkadaş lı ının mevcut olup olmadı ı yönünde herhangi bir belirleme yapılmamı tır. Hal böyle olunca i bu davaya konu Tarife maddesinde "ihtiyari dava arkadaş lı ının bir türü" olarak tanımlanan seri dava kavramının, incelenen Yargıtay kararına konu olayda uygulanıp uygulanamayaca ı sorunu gündeme gelecektir. Her ne kadar inceleme konusu olayda iki davacı bulunmakta ise de; aynı nedenlerle çok sayıda i çinin birlikte i ten çıkarıldı ı durumlarda bahsi geçen Yargıtay kararındaki ilkeler do rultusunda davaların ayrılması halinde davacıların hukuki statüsünün ne olaca ı ve vekalet ücretinin oranı konusunda uygulamada duraksamalar ya anabilecektir. öyle ki; fesih sebebi aynı olsa da her bir i sözleşmesi birbirinden ba ımsız olarak dü ünüldü ünde sözleşme feshinden kaynaklanan i çilik alacaklarına ili kin davalarda ayrı

tahkikat a amaları yürütülece inden, her bir dava yönünden avukatın eme i ve çabası da gözetilerek tam vekalet ücretine hükmedilmesi hakkaniyete daha uygun bir yakla ım olacak; aksi yönde dü ünüldü ünde ise davacı i çiler arasında ihtiyari dava arkada lı ının varlı ı kabul edilerek bu defa seri dava kavramı gündeme gelecek ve dava sayısına ba lı olarak kademeli vekalet ücretine hükmedilecektir. Bu durum ise her bir dava yönünden dava dilekçesi, bilirki i raporuna itiraz dilekçesi hazırlama, delil sunma, tanık dinletme gibi faaliyetleri yürüten avukatın eme i ve çabasının kar ılanmamı olması ile sonuçlanacaktır.

Sonuç olarak, dava konusu Tarife maddesinde seri dava kavramı, ihtiyari dava arkada lı ının bir türü olarak tanımlanmakta ise de; ihtiyari dava arkada lı ının düzenlendi i 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununda söz konusu kavrama yer verilmedi i görülmekte olup kavramın henüz yasal bir dayana a kavu turulmadı ı açıktır. Öte yandan yukarıda örne ine yer verilen Yargıtay Kararında oldu u gibi ihtiyari dava arkada lı ının bulundu u bir davada bu davanın seri dava olarak görülüp görülmeyece i dolayısıyla vekalet ücretine ili kin dava konusu Tarife kuralının uygulanıp uygulanmayaca ı hususunda uygulamada duraksamalara sebebiyet verebilecektir. Di er taraftan, davanın sonunda yargılama giderlerinin haksız çıkan tarafa yükletilmesiyle hukuka aykırı i ya da i lemler nedeniyle maddi külfete katlanan ki inin zararının giderilmesi amaçlandı ından, seri davalarla ilgili uygulamada ya anan farklılıklar nedeniyle özellikle kar ı taraf vekalet ücretinin avukatlık ücretine dahil edilmedi i durumlarda tarafların hak arama özgürlüklerine müdahale de söz konusu olabilecektir.

Açıklanan nedenlerle, yasal dayana ı bulunmayan ve hukuki belirlilik ilkesine aykırı olarak düzenlenen dava konusu Tarife maddesinin tümten iptaline karar verilmesi gerekti i dü üncesiyle ço unluk kararına katılmıyorum.

Üye
Muharrem
ÖZKAYA